Actualisatie flora- en faunaonderzoek Life Style Village te Hulst

Morres Holding BV

Concept

BRO
Ruimte | om *in* te leven

Actualisatie flora- en faunaonderzoek Life Style Village te Hulst

Morres Holding BV

Concept

Rapportnummer:	211x04504.066001_1
Datum:	7 juli 2011
Contactpersoon opdrachtgever:	Dhr. J. van Rens - (Skope Vastgoed BV)
Projectteam BRO:	Mw. P. Maas
Trefwoorden:	Flora- en faunawet, natuuronderzoek, effectbeschrijving, actualisatie, Hulst
Bron foto kaft:	Hollandse Hoogte 5
Eindcontrole:	Mw. G.S.A.J. Mennen en mw. L.E. van Oort
Beknopte inhoud:	**PM**

BRO
Hoofdvestiging
Postbus 4
5280 AA Boxtel
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
F +31 (0)411 850 401

Ruimte | om *in* te leven

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING **3**
1.1 Aanleiding van het onderzoek 3
1.2 Leeswijzer 3

2. CONCLUSIE EN ADVIES **5**
2.1 Conclusie 5
2.2 Advies 5

3. WERKWIJZE **7**

4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN **9**
4.1 Ligging en beschrijving van het plangebied 9
4.2 Beschrijving initiatief 10
4.3 Flora- en faunaonderzoek 2007 11
4.4 Flora- en faunabeoordeling 2009 12
4.3 Actualisatie van het flora- en faunaonderzoek 13
4.3.1 Vaatplanten 13
4.3.2 Grondgebonden zoogdieren 14
4.3.3 Vleermuizen 15
4.3.4 Vogels 15
4.3.5 Vissen en amfibieën 16
4.3.6 Reptielen 16
4.3.7 Overige diersoorten 16
4.4 Beschermde gebieden 17
4.4.1 Natuurbeschermingswet 17
4.4.2 Planologisch beschermde natuurwaarden 17

BIJLAGE: RUIMTELIJKE PLANNEN EN WETGEVING

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding van het onderzoek

Al geruime tijd bestaan er plannen om in het gebied rondom Morres en Opslag 7 te Hulst het 'Life Style Village' te ontwikkelen. Dit is een op elkaar afgestemd thematisch concept met een centraal ruimtelijk thema gericht op een combinatie van detailhandel in de vorm van een woonthemaconcentratiegebied. Het bestemmingsplan is gemaakt om onder andere de ontwikkeling van "Life Style Village Hulst" alsmede de ontwikkeling van een PDV/GDV-cluster juridisch-planologisch te verankeren en herontwikkeling daarmee mogelijk te maken. Dit bestemmingsplan, "De Statie" genaamd, is vastgesteld door de gemeenteraad van Hulst en goedgekeurd door de Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland, en is inmiddels onherroepelijk geworden.

Het natuuronderzoek zoals verricht in het kader van het bestemmingsplan "De Statie" is inmiddels verouderd, maar biedt nog voldoende handvatten om als verantwoording te dienen voor het nieuwe bestemmingsplan. Er bestaat geen algemene regel voor de geldigheidsduur van flora- en faunaonderzoeksgegevens. Dit is voornamelijk afhankelijk van de mate waarin functies en beheermaatregelen in het plangebied gewijzigd zijn en de mate waarin de omgeving gewijzigd is. Als vuistregel wordt een geldigheidsduur van 3 tot 5 jaar aangehouden.

Voorliggend rapport geeft advies met betrekking tot de mogelijkheden en eventuele vervolgstappen vanuit natuurwetgeving en –beleid om de geplande ontwikkeling te realiseren. Indien uit de verslaglegging naar voren komt dat beschermde soorten verwacht kunnen worden in het plangebied wordt hierover advies uitgebracht over mogelijk te nemen vervolgstappen. In het voorliggende rapport wordt verslag gedaan van het verkennende terreinonderzoek en het bronnenonderzoek van bestaande gegevens.

1.2 Leeswijzer

In Hoofdstuk 2 zijn de belangrijkste conclusies van het onderzoek vertaald in een advies. Hoofdstuk 3 geeft de gevolgde werkwijze weer. In Hoofdstuk 4 worden de bevindingen van het flora- en faunonderzoek uit 2007 en de flora- en faunabeoordeling van 2009 weergegeven. Daarnaast worden de resultaten van de actualisatie van de natuurgegevens gepresenteerd. Een samenvatting van het gebruikte wettelijke kader is tot slot in Bijlage 1 opgenomen.

2. CONCLUSIE EN ADVIES

2.1 Conclusie

Uit het bronnenonderzoek en verkennend terreinonderzoek is gebleken dat geen noemenswaardige vaatplanten, grondgebonden strenger beschermde soorten, vleermuizen, vogelsoorten met jaarrond beschermde nestplaatsen, reptielen, amfibieën en beschermde ongewervelde diersoorten. Er is geen reden tot het verrichten van aanvullend onderzoek naar het voorkomen van bijzondere en beschermde vaatplanten, van grondgebonden strenger beschermde soorten, vleermuizen, jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels, reptielen en amfibieën. Binnen het plangebied van het bestemmingsplan voor de 'Life style Village' te Hulst zullen geen belangrijke natuurwaarden verloren gaan.

Grondgebonden zoogdiersoorten van beschermingsniveau 1 kunnen redelijkerwijs in het plangebied voorkomen, voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor broedende vogels geldt echter dat het in de praktijk niet mogelijk is om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in de broed- en nestperiode (deze periode loopt ruwweg van maart tot september).

Er heeft onderzoek plaatsgevonden naar het voorkomen van amfibieën en vissen (m.n. in de blusvijver aan de achterzijde van de Steenfortseweg), daar is de Kleine modderkruiper (beschermingsniveau 2) aangetroffen. Het is zeer waarschijnlijk dat deze soort nog steeds in de vijver voorkomt. Daarnaast is het zeer waarschijnlijk dat meerdere vissensoorten in het water aanwezig zijn. De vergroting van het water heeft een positief effect op alle aanwezige soorten in het water. Door de werkzaamheden zal er verstoring op kunnen treden, deze verstoring is van tijdelijke aard. De werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden volgens een werkprotocol, waarin is vastgelegd wat wel kan en wat niet mag.

2.2 Advies

Met oog op de aanwezigheid van broedende vogels, is aan te bevelen om de beplantingen en de te slopen bebouwing weg te halen in de periode dat de kans op broedende vogels het kleinst is. Dit is het geval in de periode van september tot en met maart. Indien dit niet mogelijk is, is het nodig om voorafgaand aan de werkzaamheden het terrein te laten controleren op aanwezige broedvogels. Wanneer

dan geen vogels op het terrein nestelen, kan alsnog begonnen worden met de ingreep. Een ontheffing voor vogels is in dit geval niet nodig.
Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

3. WERKWIJZE

Voor de toetsing van ruimtelijke ingrepen aan de Flora- en faunawet hanteert BRO in principe het stappenplan dat het (voormalige) Ministerie van LNV heeft ontwikkeld in verband met de ontheffingsverlening ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet. Door dit stappenplan te volgen wordt de benodigde zorgvuldigheid in acht genomen, wat mede van belang is met het oog op mogelijke bezwarenprocedures.

Middels een flora- en faunaonderzoek is de waarde van de planlocatie bepaald voor beschermde soorten binnen de Flora- en faunawet. Door middel van een actualisatie van het flora- en faunaonderzoek is vervolgens een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan strijdig is met de natuurwetgeving en of in het plan rekening gehouden moet worden met bepaalde natuurwaarden. Hiertoe is een bronnenonderzoek en een verkennend veldonderzoek uitgevoerd.

Voor het bronnenonderzoek is gebuik gemaakt van vrij beschikbare gegevensbronnen, zoals algemene verspreidingsatlassen en eerdere onderzoekgegevens. Er zijn geen gegevens aangekocht bij Natuurloket omdat door het veldbezoek en de vrij beschikbare gegevens reeds een duidelijk beeld is verkregen van de aanwezige natuurwaarden. In aanvulling op het bronnenonderzoek is op 6 juli 2011 een veldbezoek gebracht aan het gebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. De opgaande begroeiingen op en rondom het terrein zijn tevens onderzocht. Er is in het bijzonder gekeken naar de aanwezigheid van (verblijfplaatsen van) vleermuizen in de te slopen bebouwingen.

In de rapportage zullen drie aspecten worden besproken, namelijk een algemene beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in het gebied, een beoordeling van de effecten van de ingreep op bijzondere en beschermde soorten en daarnaast zal worden aangegeven of een vervolgonderzoek nodig is.

4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN

4.1 Ligging en beschrijving van het plangebied

Het projectgebied ligt ten zuidwesten van de historische vesting Hulst. Het gebied ligt globaal tussen de lijn Stationsweg/Steensedijk en N290. Het omvat het winkelgebied aan het Stationsplein, de Absdaalseweg, industrieterrein Tol-Morres en de Steensedijk (Afbeelding 1A). De Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn 61,3 – 365,8[1] (Afbeelding 1B).

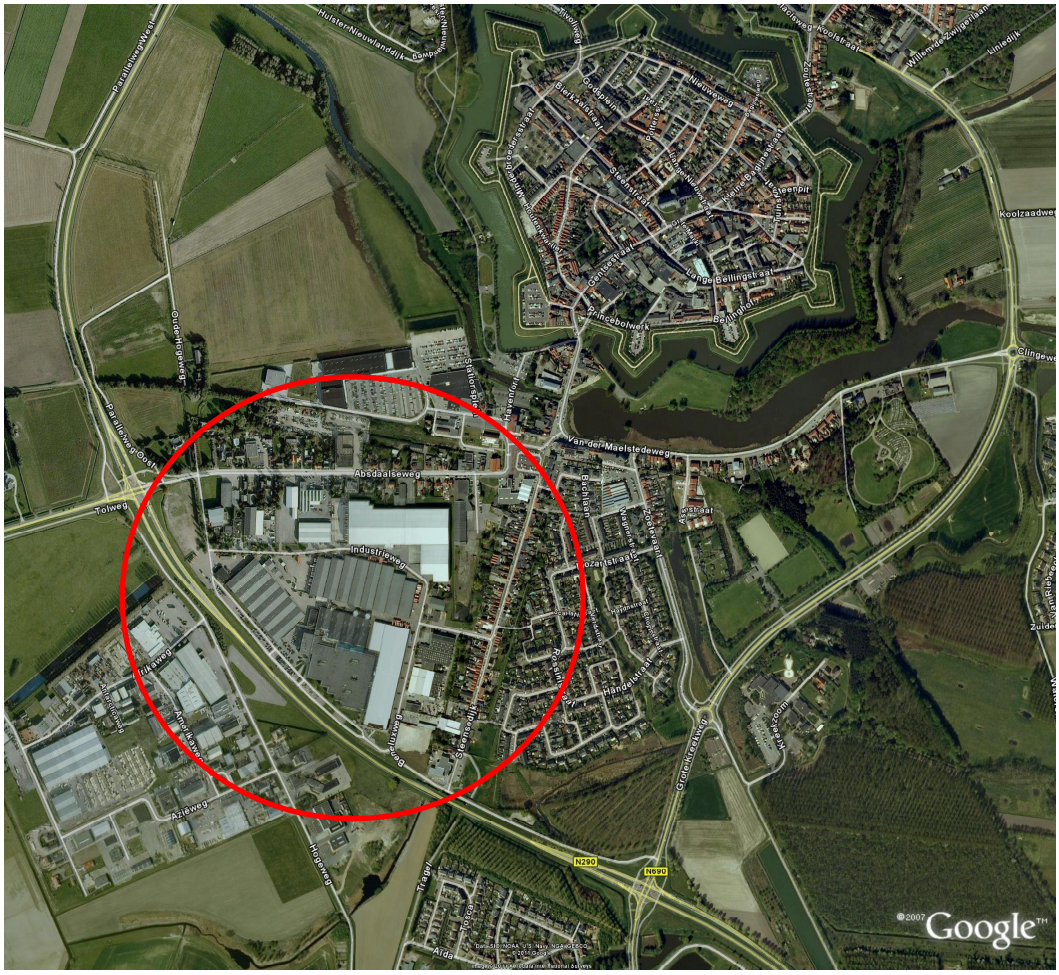

Afbeelding 1A: ligging van het plangebied; globaal aangegeven in de rode cirkel.

[1] De getallen staan respectievelijk voor de x- en de y –coördinaten van de linker benedenhoek van het betreffende km-vak.

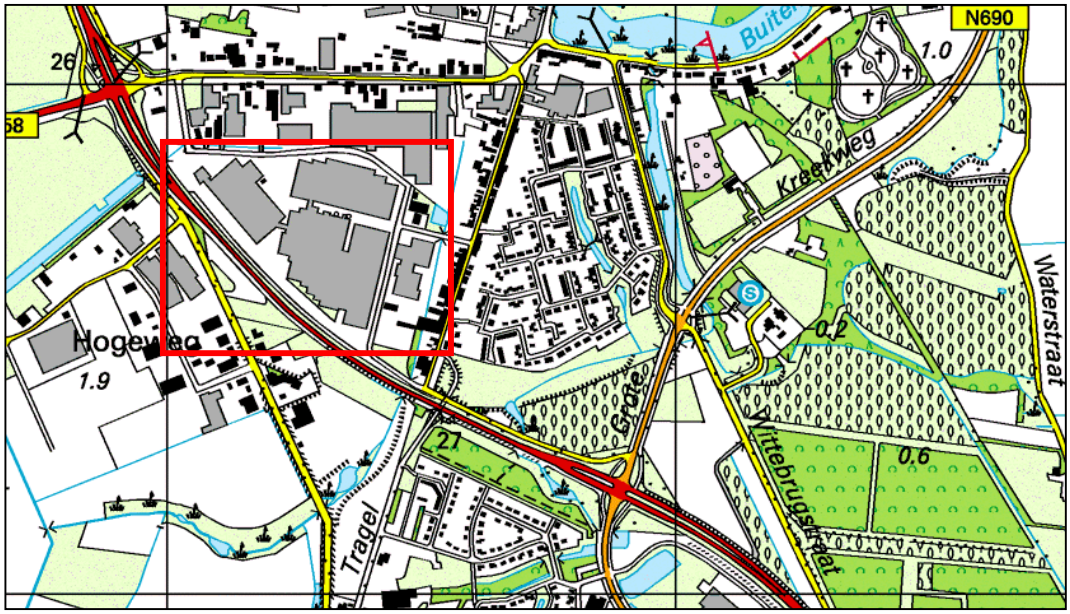

Afbeelding 1B: globale ligging van het plangebied in de gemeente Hulst.

4.2 Beschrijving initiatief

Het bestemmingsplan vormt het juridisch planologisch instrument om de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen op de aangewezen locatie mogelijk te maken. De gewenste ontwikkelingen komen voort uit een aantal maatschappelijke en beleidsmatige ontwikkelingen op het gebied van wonen, werken, verkeer en een aantal bijzondere functies, die leiden tot concrete ruimtevragen. De keuze voor de locatie is gebaseerd op een analyse van de ruimtelijke mogelijkheden, rekening houdend met de ruimtelijke en functionele kwaliteiten van Hulst.

Morres Wonen is vervolgens in 2009 overgenomen door De Mandemakers Groep (DMG). DMG heeft samen met Skope Vastgoed de plannen van Morres Wonen herijkt en zijn zij samen tot de conclusie gekomen dat het door Morres Wonen neergelegde concept niet of in elk geval onvoldoende aansluit bij de normen die DMG stelt aan een goed functionerende retailcluster in de woonbranche. Skope Vastgoed heeft samen met Leenders Architecten een concept ontwikkeld dat voldoet aan de normen en wensen van DMG en tevens recht doet aan de beleidsmatige uitgangspunten en ruimtelijk-stedenbouwkundige randvoorwaarden welke door de gemeente Hulst zijn gegeven in het kader van de planontwikkeling van “De Statie”.

4.3 Flora- en faunaonderzoek 2007

Voor het flora- en faunaonderzoek van het bestemmingsplan "De Statie" is in 2009 een literatuuronderzoek uitgevoerd om een beoordeling te maken van de effecten van het plan op aanwezige bijzondere en beschermde natuurwaarden in het plangebied. Er is daarbij o.a. gekeken naar twee onderzoeksrapporten van adviesburo Colsen BV[2]. In het rapport van Colsen (mei 2007) wordt een overzicht gegeven van de natuurwaarden in het plangebied. Naast een overzicht van beschikbare literatuur hebben er in de maand april diverse veldverkenningen plaatsgevonden. Aanvullend onderzoek heeft in het najaar plaatsgevonden naar vleermuizen, reptielen, vissen, insecten en spechten (Colsen, december 2007).

Uitgangspunt voor deze onderzoeken was het bestemmingsplan 'De Statie', het toenmalige plangebied is weergegeven in Afbeelding 2.

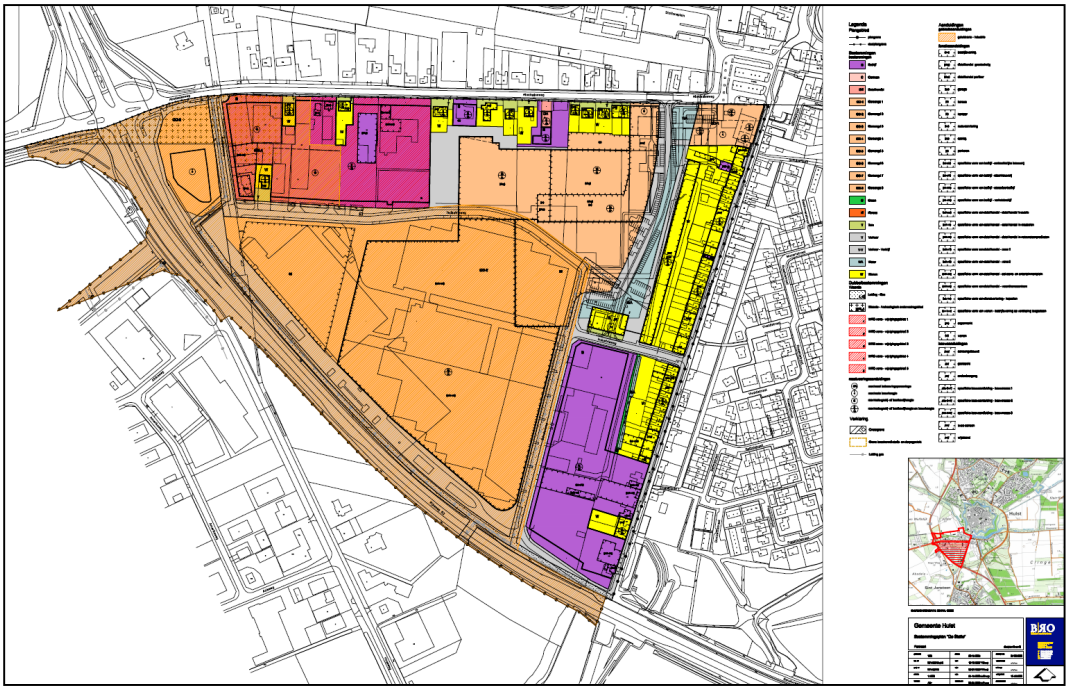

Afbeelding 2: Begrenzing van het bestemmingsplan 'De Statie'.

De resultaten van het onderzoek van adviesburo Colsen BV uit december 2007 (op basis van de oude bestemmingskaart voor het gebied) waren als volgt:

- Het gebied is intensief onderzocht op vaatplanten. Er zijn geen beschermde soorten waargenomen. Gezien het intensieve gebruik van het gebied en het huidige beheer zijn beschermde soorten hier ook niet te verwachten.

[2] Beoordeling natuurwaarde De Statie te Hulst, Colsen BV, CSN07-0041; d.d. 8 mei 2007, en Beoordeling natuurwaarde De Statie te Hulst, Colsen BV, CSN07-00123; d.d. 10 december 2007.

- Er heeft onderzoek plaatsgevonden naar het voorkomen van reptielen (Levendbarende hagedis) binnen het plangebied, deze zijn niet waargenomen.
- Broedvogels komen in het plangebied voor. Dit betreft soorten als Houtduif, Turkse tortel, Vink, Merel, Zwarte kraai en Koolmees. Op de grote bedrijfsloodsen zijn broedvogels als Witte kwikstaart en Gekraagde roodstaart te verwachten. Alle nestlocaties van broedende vogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. In het vervolg onderzoek is tevens een territorium van een Groene specht vastgesteld.
- Er heeft onderzoek plaatsgevonden naar het voorkomen van vleermuizen:
  - Er zijn vijf soorten vleermuizen in het plangebied waargenomen, het gaat om Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Watervleermuis, Baardvleermuis en Laatvlieger.
  - Er zijn op twee plaatsen geschikte verblijfplaatsen in bomen aangetroffen, namelijk in een grote wilgenboom aan de Steensedijk/Industrieweg en langs het voormalige spoortracé.
  - Er zijn ook meerdere waarnemingen van foeragerende vleermuizen in de kale Beneluxweg. Opvallend is dat de weg Stationplein ook een vliegroute vormt.
- Er heeft onderzoek plaatsgevonden naar het voorkomen van amfibieën en vissen (m.n. in de blusvijver aan de achterzijde van de Steenfortseweg), daar is de Kleine modderkruiper (beschermingsniveau 2) aangetroffen.
- In het rapport Colsen mei 2007 wordt aangegeven dat op grond van literatuur (Atlas van de Nederlandse zoogdieren) de waterspitsmuis in het plangebied voorkomt. Ook de veldspitsmuis (beschermingsniveau 2) staat vermeld als soort die in het plangebied aanwezig is.
- Tijdens de veldverkenningen zijn het oranje tipje en boomblauwtje waargenomen. De verwachting is dat er meerdere soorten in het gebied voorkomen. Het zijn algemene soorten die niet beschermd zijn in het kader van de Flora- en faunawet.

4.4 Flora- en faunabeoordeling 2009

Op basis van o.a. de bovenstaande gegevens is in 2009 het flora- en faunaonderzoek van 2007 opnieuw beoordeeld, daarbij zijn de volgende conclusies getrokken:

- Het slopen van bebouwing kan leiden tot aantasting en verstoren (onbewust doden) van zoogdieren en broedvogels. Bovendien kunnen zoogdieren, amfibieën en vogels in de omgeving worden verstoord.
- Van twee gebouwen in het Havenfort staat vast dat ze een functie vervullen als dagverblijf voor vleermuizen. Het is de verwachting dat er meer gebouwen een dergelijke functie vervullen en in de zomer als kraamkamer functioneren. De gebouwen met deze vaste verblijfsplaatsen mogen niet (zonder ontheffing) worden afgebroken. Aanvullend onderzoek voorafgaand aan verbouw, renova-

tie en sloopwerkzaamheden naar de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen (kraamkamers) van vleermuizen wordt aanbevolen.

- Het bouwrijp maken kan leiden tot een tijdelijke verkleining van het leefgebied van aanwezige te beschermen soorten zoogdieren en amfibieën en mogelijk tot verstoring van broedvogels, zoogdieren en amfibieën in de omgeving.
- Drie bomen vervullen mogelijk een functie als verblijfplaats voor vleermuizen (omdat er holten aanwezig zijn). Nader onderzoek naar deze mogelijke functie is wenselijk. Indien blijkt dat vleermuizen daadwerkelijk gebruik maken van holtes in deze bomen dan mogen de bomen niet gerooid worden zonder ontheffing.
- Het bouwrijp maken leidt tot de vernietiging van landbiotoop van amfibieën en mogelijk tot het onbewust doden van beesten. In het plangebied komen alleen algemene soorten voor die staan vermeld op tabel 1. De aanvraag van een ontheffing is niet noodzakelijk.
- Het dempen van water kan leiden tot een tijdelijke verkleining van het leefgebied en vaste voortplantingslocatie van aanwezige te beschermen soorten amfibieën, Kleine modderkruiper en mogelijk tot verstoring van broedvogels, zoogdieren en amfibieën in de omgeving.
- De blusvijver wordt gedeeltelijk gedempt en daarnaast aanzienlijk vergroot. De huidige sloot wordt volledig gedempt ten behoeve van de bouw van woningen. Tevens is voorzien in de bouw van een appartementencomplex grenzend aan de bestaande blusvijver en de nieuwe waterpartij. Door de aanwezigheid van Kleine modderkruiper is de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk.
- De volgende mitigeren maatregel kan getroffen worden, namelijk het graven van een deel van de nieuwe waterpartij (het noordelijke deel) aansluitend op de blusvijver. Dit leidt tot een vergroting van het leefgebied van de Kleine modderkruiper.

4.3 Actualisatie van het flora- en faunaonderzoek

Omdat er gebouwd wordt op plekken waar in het oude bestemmingsplan "De Statie" geen bebouwingsmogelijkheden zijn opgenomen en omdat het inrichtingsconcept veranderd is, dient een aanvulling gedaan te worden op het destijds uitgevoerde natuuronderzoek. Het nieuwe bestemmingsplan 'Life Style Village' is weergegeven in Afbeelding 3.

4.3.1 Vaatplanten

Beschrijving van de natuurwaarden: In het plangebied zijn geen noemenswaardige beplantingen aanwezig. Gezien het intensieve gebruik van het gebied en het huidige beheer zijn beschermde soorten hier ook niet te verwachten. Binnen het plangebied komen enkel gazonnen, sierheesters en solitaire bomen voor, zoals Eik en Pla-

taan. Rondom de aanwezige blusvijver zijn wel groene elementen aanwezig, het gaat hier om algemene soorten als Paardenbloem, riet, lisdode en gele composieten.

Effecten en vervolgonderzoek: Op basis van deze gegevens en de resultaten uit het veldbezoek is het voorkomen van beschermde of bedreigde soorten in het plangebied redelijkerwijs uit te sluiten. De ontwikkelingen die worden toegestaan middels het bestemmingsplan hebben daarom geen effect op beschermde natuurwaarden in het plangebied. Er is geen reden tot het verrichten van aanvullend onderzoek.

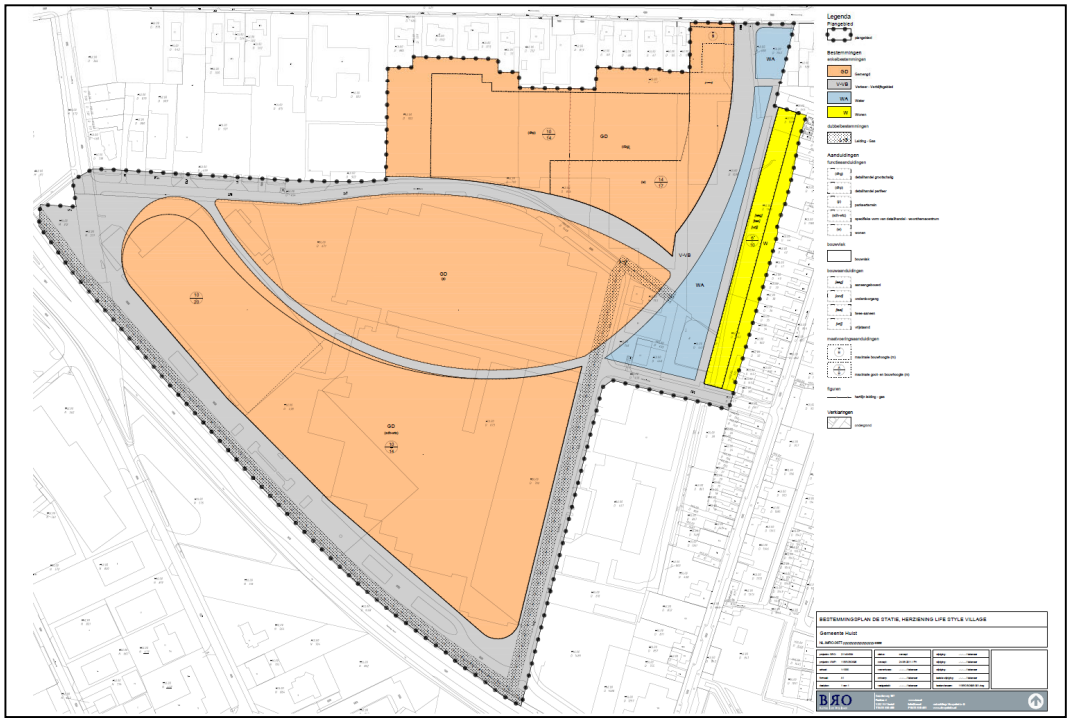

Afbeelding 3: Begrenzing van het bestemmingsplan 'Life Style Village'.

4.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Beschrijving van de natuurwaarden: Er zijn geen sporen van (streng) beschermde diersoorten waargenomen. In het plangebied kunnen enkele algemeen beschermde diersoorten van beschermingsniveau 1, zoals Veldmuis en Konijn, op enige wijze in het plangebied voorkomen.

Effecten en vervolgonderzoek: Voor de genoemde soorten geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Op basis van algemene verspreidingsgegevens en habitatvoorkeur is het voorkomen van grondgebonden strenger beschermde soorten op deze locatie redelijkerwijs uit te sluiten.

4.3.3 Vleermuizen

Beschrijving van de natuurwaarden: Vaste rust- en verblijfplaatsen (kolonieplaatsen) van vleermuizen zijn wettelijk beschermd. Aanvullend vleermuizenonderzoek uit 2007 had aangetoond dat in het plangebied enkel aan de Havenfort en de Beneluxweg. Deze locatie vallen nu buiten het plangebied voor het bestemmingsplan van de Life Style Village. Binnen het plangebied is gelet op de aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen (holle bomen en gebouwen). In het plangebied zijn in het geheel geen holle bomen waargenomen. De geschikte verblijfplaats in een grote wilgenboom aan de Steensedijk / Industrieweg (zoals beschreven in de flora- en faunaresultaten van onderzoekbureau Colsen uit 2007) was niet meer aanwezig. De aanwezige te slopen bebouwing alleen van de buitenzijde geïnspecteerd op mogelijke invliegopeningen; deze waren niet aanwezig. Het plangebied is verder gezien de beperkte omvang en de aanwezige verhardingen verwaarloosbaar als onderdeel van een foerageergebied van vleermuizen. Ook vormt het gebied geen lijnstructuur waar als vliegroute van gebuikt gemaakt kan worden door vleermuizen.

Effecten en vervolgonderzoek: Er zijn geen negatieve effecten op vleermuizen te verwachten vanuit de ontwikkelingen die het bestemmingsplan toelaat. Vanuit de Flora- en faunawet hoeft geen rekening gehouden te worden met beschermde vleermuizen in het plangebied. Er is geen reden tot het doen van een aanvullend onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen binnen het plangebied.

4.3.4 Vogels

Beschrijving van de natuurwaarden: Soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen volgens de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV uit 2009 zijn in en rondom het plangebied niet aangetroffen. Wel zijn tijdens het veldbezoek soorten als Koolmees, Roodborst, Ekster, Merel en Zwarte kraai waargenomen. Deze en andere algemene soorten kunnen tot broeden in en rondom het plangebied. Vogelnesten van de betreffende soorten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode.

Effecten en vervolgonderzoek: Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in de broed- en nestperiode. Het is daarom aan te bevelen om de beplantingen en de te slopen bebouwing weg te halen in de periode dat de kans op broedende vogels het kleinst is. Dit is het geval in de periode van september tot en met maart. Indien dit niet mogelijk is, is het nodig om voorafgaand aan de werkzaamheden het terrein te laten controleren op aanwezige broedvogels. Wanneer dan geen vogels op het terrein nestelen, kan alsnog begonnen worden met de ingreep. Een ontheffing voor vogels is in dit geval niet nodig.

4.3.5 Vissen en amfibieën

Beschrijving van de natuurwaarden: Er heeft onderzoek plaatsgevonden naar het voorkomen van amfibieën en vissen (m.n. in de blusvijver aan de achterzijde van de Steenfortseweg), daar is de Kleine modderkruiper (beschermingsniveau 2) aangetroffen. Er is tijdens het veldonderzoek van 6 juli 2011 niet geïnventariseerd, het is echter op basis van de eerder uitgevoerde onderzoeken zeer waarschijnlijk dat in de blusvijver de Kleine Modderkruiper voorkomt. Daarnaast is het zeer waarschijnlijk dat meerdere vissensoorten in het water aanwezig zijn. Het dempen van water kan leiden tot een tijdelijke verkleining van het leefgebied en vaste voortplantingslocatie van aanwezige te beschermen soorten amfibieën en vissen. Daarnaast wordt het water tevens vergroot, dit leidt tot een vergroting van het leefgebied van de aanwezige soorten in het water.

Effecten en vervolgonderzoek: De vergroting van het water heeft een positief effect op alle aanwezige soorten in het water. Door de werkzaamheden zal er verstoring op kunnen treden, deze verstoring is van tijdelijke aard. De werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden volgens een werkprotocol, waarin is vastgelegd wat wel kan en wat niet mag.

4.3.6 Reptielen

Beschrijving van de natuurwaarden: In 2007 heeft er onderzoek plaatsgevonden naar het voorkomen van reptielen (met name naar Levendbarende hagedis) binnen het plangebied, deze zijn niet waargenomen. Op basis van het veldonderzoek op 6 juli 2011 en de eerdere onderzoeken is het redelijkerwijs uit te sluiten dat het gebied waarde heeft voor reptielen.

Effecten en vervolgonderzoek: Als landbiotoop voor reptielen (en amfibieën) is het gebied te open en biedt het slechts marginaal schuilmogelijkheden voor deze soorten. Negatieve effecten op deze soortengroepen zijn derhalve redelijkerwijs uit te sluiten.

4.3.7 Overige diersoorten

Beschrijving van de natuurwaarden: Tijdens de veldverkenningen van 2007 zijn het Oranje tipje en Boomblauwtje waargenomen. De verwachting is dat er meerdere soorten in het gebied voorkomen. Het zijn algemene soorten die niet beschermd zijn in het kader van de Flora- en faunawet.

Effecten en vervolgonderzoek: Voor beschermde ongewervelde soorten, heeft het plangebied weinig waarde door het ontbreken van geschikte biotopen en waardplanten. Negatieve effecten op deze soortengroep zijn derhalve redelijkerwijs uit te

sluiten. Vanuit de Flora- en faunawet hoeft geen rekening gehouden te worden met beschermde ongewervelde soorten in het plangebied.

4.4 Beschermde gebieden

4.4.1 Natuurbeschermingswet

Beschrijving: De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet en omvat de Natura 2000-gebieden. In de Natura 2000-gebieden zijn de beschermde natuurmonumenten alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of Habitatrichtlijn gebied, opgenomen. Globaal kan gesteld worden dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied. Ruimtelijke ontwikkelingen die effecten hebben op de vastgestelde natuurwaarden van deze gebieden, zijn in beginsel niet toegestaan. In een straal van 5 kilometer rondom het plangebied liggen geen wettelijk beschermde natuurgebieden.

Effecten en vervolgonderzoek: Het plangebied valt buiten de invloedssfeer van door de Natuurbeschermingswet beschermde gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt ten zuiden van het plangebied in België. Vanuit het plan hoeft daarom geen rekening gehouden te worden met wettelijke gebiedsbescherming.

4.4.2 Planologisch beschermde natuurwaarden

Beschrijving: De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingszones. De Zeeuwse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is het netwerk van natuurgebieden, beheergebieden en natuurverbindingen waar de belangrijke Zeeuwse natuurwaarden en de rijke flora en fauna zich moeten kunnen handhaven. Binnen de EHS staan natuur, landschap en natuurgerichte recreatie centraal. De Zeeuwse EHS omvat alle wezenlijke natuurwaarden, zowel buitendijks als binnendijks. Het plangebied valt buiten de door de Provincie Zeeland aangewezen natuurgebieden van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Effecten en vervolgonderzoek: Vanuit provinciaal beleid hoeft geen rekening te houden met planologische bescherming van natuurwaarden.

Bijlage

RUIMTELIJKE PLANNEN EN WETGEVING

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet van 1998 en 2005 en de Flora- en faunawet. Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt aanvullend gebiedsbescherming plaats door middel van de ecologische hoofdstructuur (EHS), die is geïntroduceerd in het 'Natuurbeleidsplan' (1990) van het Rijk.

Gebiedsbescherming
De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de gebiedsbescherming van de Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijngebieden en Habitatrichtlijngebieden) en de beschermde natuurmonumenten. Ruimtelijke ingrepen die in deze gebieden plaatsvinden dan wel in de nabijheid van beschermde natuurgebieden, moeten worden getoetst op hun effecten op deze gebieden.

De Ecologische Hoofdstructuur voorziet in het behoud, het herstel en de ontwikkeling van nationaal en internationaal belangrijke ecosystemen. De EHS bevat alle gebieden waarop de inspanningen van het Rijk worden gericht om deze opgave te verwezenlijken. Dit gebeurt door ruimtelijke veiligstelling en door inzet van subsidieregelingen. Het EHS-beleid wordt op provinciaal niveau verder uitgewerkt. In de EHS wordt bij ruimtelijke ontwikkelingen het 'nee, tenzij'- principe gehanteerd. Ruimtelijke ontwikkelingen dienen getoetst te worden op effecten op de natuurwaarden. Schadelijke effecten zijn alleen toegestaan indien er zwaarwegende maatschappelijke belangen zijn en als alternatieven ontbreken. Wanneer geen sprake is van zwaarwegende maatschappelijke belangen kan aantasting van de EHS onder voorwaarden toch worden toegestaan via de beleidsinstrumenten 'herbegrenzing EHS' en 'saldobenadering'. Belangrijkste voorwaarde bij deze instrumenten is dat er een netto versterking van de EHS plaatsvindt.

Soortbescherming
De soortenbescherming heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en op een honderdtal vaatplanten. Welke soorten planten en dieren wettelijke bescherming genieten, is vastgelegd in een aantal bij de Flora- en faunawet behorende besluiten en regelingen. De wettelijk beschermde soorten zijn onderverdeeld in de volgende categorieën beschermingsniveaus:

- **niveau 1:** Onder deze categorie vallen in Nederland algemeen voorkomende soorten. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen, zodat geen ontheffing van de verbodsbepalingen (artikelen 8 tot en met 12) van de Flora- en faunawet nodig is;

- **niveau 2:** Voor deze soorten is geen ontheffing van de verbodsbepalingen (artikelen 8 tot en met 12) van de Flora- en faunawet nodig, mits er gewerkt wordt conform een goedgekeurde gedragscode, die door een overheid of ondernemerssector zelf opgesteld kan worden. Op dit moment bestaat er een algemeen toepasbare gedragscode voor ruimtelijke ontwikkelingen (opgesteld door Bouwend Nederland). Deze gedragscode moet voor ieder project worden uitgewerkt, in de vorm van een ecologisch werkprotocol en een ondertekende werkovereenkomst. Gedragscodes van andere sectoren en overheden kunnen ook voorzien in ruimtelijke ontwikkelingen. Wanneer niet gewerkt wordt conform een gedragscode moet voor deze soorten nog altijd ontheffing worden aangevraagd, waarbij de zogenaamde 'lichte toets' wordt gehanteerd. Dit houdt in dat de ruimtelijke ingreep geen afbreuk mag doen aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.
- **niveau 3:** streng beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling kan worden gegeven voor ruimtelijke ontwikkelingen. Deze categorie wordt onderverdeeld in de volgende groepen:
    - **soorten uit bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten:** Wanneer de functionaliteit van het leefgebied van deze soorten aangetast wordt (en deze aantasting niet door het nemen van verzachtende maatregelen afdoende te niet kan worden gedaan) is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan de volgende criteria: 1) er zijn geen alternatieven voorhanden en 2) de ruimtelijke ingreep doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor een ontheffingsaanvraag moet aan beide criteria worden voldaan.
    - **soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn:** Wanneer de functionaliteit van het leefgebied van deze soorten aangetast wordt (en deze aantasting niet door het nemen van verzachtende maatregelen afdoende te niet kan worden gedaan) is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan de volgende criteria: 1) er is sprake van dwingende redenen van openbaar belang; 2) er zijn geen alternatieven voorhanden en 3) de ruimtelijke ingreep doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor een ontheffingsaanvraag moet aan alle criteria worden voldaan.
- **vogels:** alle inheemse vogelsoorten zijn vermeld in tabel 2 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten. Jurisprudentie heeft uitgewezen dat voor vogelsoorten geen vrijstelling (meer) geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Door het Ministerie van LNV is een lijst opgesteld met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en een lijst met vogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, maar waarbij inventarisatie gewenst is. Wanneer de functionaliteit van het leefgebied van deze soorten aangetast wordt (en deze aantasting niet door het nemen van verzachtende maatregelen afdoende te niet kan worden gedaan) is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Een ontheffings-

aanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan de volgende criteria: 1) er is sprake van een in de Vogelrichtlijn genoemd openbaar belang; 2) er zijn geen alternatieven voorhanden en 3) de ruimtelijke ingreep doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor een ontheffingsaanvraag moet aan alle criteria worden voldaan. Voor alle andere vogelsoorten geldt dat de nesten in de praktijk uitsluitend beschermd zijn wanneer deze door de soort gebruikt worden, d.w.z. in de broed- en nestperiode.

Zorgplicht
Artikel 2 van de Flora- en faunawet schrijft voor dat iedereen de algemene zorgplicht voor de in wild levende planten en dieren in acht moet nemen. Dit houdt in dat handelingen die niet noodzakelijk verband houden met het beoogde doel, maar nadelig zijn voor de flora en fauna achterwege moeten blijven.

Rode lijsten
In het kader van een mogelijke ontheffingsaanvraag dient bij de vaststelling van de "gunstige staat van instandhouding" van een soort gelet te worden op de landelijke en regionale verspreidingsgegevens van een betreffende soort. Het op 5 november 2004 gepubliceerde Besluit Rode lijsten flora en fauna is hiervoor een geschikt instrument. Rode lijsten hebben echter geen juridische status. Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit een bepaald gebied zijn verdwenen en soorten die in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. De Conventie van Bern vereist dat landen Rode lijsten uitbrengen. Op de Rode lijsten staan alleen soorten die zich in Nederland voortplanten, dus geen trekvissen (zoals zalm en paling) en overwinterende vogels. Er worden steeds acht categorieën onderscheiden:
1. uitgestorven op wereldschaal;
2. in het wild uitgestorven op wereldschaal;
3. verdwenen uit Nederland;
4. in het wild verdwenen uit Nederland;
5. ernstig bedreigd;
6. bedreigd;
7. kwetsbaar;
8. gevoelig.

De mate van zeldzaamheid van een beschermde soort zal dus bepalen of een ruimtelijke ontwikkeling de "gunstige staat" van een soort zal beïnvloeden. Indien dit het geval is, dan dienen compenserende en mitigerende maatregelen genomen te worden voordat de ruimtelijke ontwikkelingen in gang worden gezet. Bij het toetsen van de effecten van ruimtelijke ontwikkelingen op beschermde soorten uit de beschermingsniveaus 2 en 3, zal derhalve mede de status op de Rode lijst van die soort meegenomen worden.

BRO heeft vestigingen in Boxtel | Amsterdam | Tegelen | Hasselt
www.BRO.nl